

P7_TA(2011)0080

Inovativno financiranje na svetovni in evropski ravni

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2011 o inovativnem financiranju na svetovni in evropski ravni (2010/2105(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 17. junija 2010 in z dne 11. decembra 2009,
- ob upoštevanju zapisnika zasedanja Sveta EU v sestavi finančnih ministrov (ECOFIN) z dne 19. oktobra 2010 in poročila Evropskemu svetu, ki je v njem naveden,
- ob upoštevanju programa belgijskega predsedovanja, zlasti predlogov o inovativnem financiranju,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2010 o davkih na finančne transakcije – izvajanje v praksi¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2010 o finančni, gospodarski in socialni krizi²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. septembra 2010 o evropskih nadzornih organih³, zlasti svojih resolucij z dne 22. septembra 2010 o Evropskem organu za zavarovanja in poklicne pokojnine⁴, o Evropskem bančnem organu⁵, Evropskem organu za vrednostne papirje in trge⁶ ter makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema in ustanovitvi Evropskega odbora za sistemska tveganja⁷,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije o inovativnem financiranju na svetovni in evropski ravni (SEC(2010)0409) in sporočila Komisije o obdavčitvi finančnega sektorja (KOM(2010)0549) ter priloženega delovnega dokumenta Komisije (SEC(2010)1166),
- ob upoštevanju predloga za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (KOM(2010)0484/5),
- ob upoštevanju sporočila Komisije o bančnih reševalnih skladih (KOM(2010)0254),
- ob upoštevanju izjave G-20 s 15. novembra 2008 v Washingtonu, izjave G-20 z 2. aprila 2009 v Londonu in izjave voditeljev držav, ki so se udeležili vrha G-20 s 25. septembra 2009 v Pittsburghu,

¹ UL C 349 E, 22.12.2010, str. 40.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0376.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0336.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0334.

⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0337.

⁶ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0339.

⁷ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0335.

- ob upoštevanju poročila Mednarodnega denarnega sklada za leto 2010 skupini držav G-20 o obdavčitvi finančnega sektorja,
 - ob upoštevanju dokumenta svetovalnega odbora sindikatov pri OECD „Parametri davka na finančne transakcije in razkorak med viri globalnih javnih dobrin, kot jih opredeljuje OECD, 2010–2020“ z dne 15. februarja 2010,
 - ob upoštevanju poročila OECD za leto 2010 z naslovom Slon v sobi: potreba po obravnavanju dejavnosti bank,
 - ob upoštevanju študije avstrijskega inštituta za ekonomske raziskave (WIFO) „Splošni davek na finančne transakcije: motivi, prihodki, izvedljivost in učinki“ iz marca 2008,
 - ob upoštevanju dokumenta Fundacije za evropske progresivne študije „Davki na finančne transakcije: nujni, izvedljivi in zaželeni“ iz marca 2010,
 - ob upoštevanju študije Centra za raziskave ekonomske politike (CEPR) „Koristi davka na finančne transakcije“ iz decembra 2008,
 - ob upoštevanju poročila Komisije z naslovom „Statistični pregled državnih pomoči – Poročilo o nedavnih dogajanjih glede krizne pomoči finančnemu sektorju“ (KOM(2010)0255),
 - ob upoštevanju študije organizacije Notre Europe z naslovom „Unija s čedalje manj ogljikovega dioksida? Za boljšo evropsko obdavčitev proti podnebnim spremembam“,
 - ob upoštevanju sklepnega dokumenta plenarnega zasedanja Generalne skupščine Organizacije združenih narodov na visoki ravni „Izpolnitev obljube: združeni v doseganju razvojnih ciljev tisočletja“ iz septembra 2010,
 - ob upoštevanju izjave s sedmega plenarnega zasedanja vodilne skupine za inovativno financiranje razvoja v Santiagu januarja 2010,
 - ob upoštevanju poročila 2010 odbora strokovnjakov v projektni skupini za mednarodne finančne transakcije za razvoj z naslovom „Globalizacija solidarnosti: argumenti za finančne dajatve“,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve ter mnenj Odbora za razvoj ter Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A7-0036/2011),
- A. ker je doslej najhujša svetovna finančna in gospodarska kriza leta 2007 razkrila precejšnje pomanjkljivosti regulativnega in nadzornega okvira svetovnega finančnega sistema, ki ga je mogoče opisati kot skupek nereguliranih finančnih trgov, preveč zapletenih proizvodov in nepreglednih pristojnosti; ker Evropa potrebuje preglednejše in učinkovitejše finančne trge,
- B. ker so prosti trgi temelj ustvarjanja bogastva po vsem svetu ter ker tržno gospodarstvo in prosta trgovina ustvarjata bogastvo in rešujeta ljudi iz revščine,
- C. ker nenavaden porast finančnih transakcij v svetovnem gospodarstvu v zadnjih desetih letih – leta 2007 je bil njihov obseg 73,5-krat večji od nominalnega svetovnega BDP, predvsem

zaradi razcveta na trgu izvedenih finančnih instrumentov – prikazuje čedalje večji razkorak med finančnimi transakcijami in potrebami realnega gospodarstva,

- D. ker je finančni trg močno odvisen od vzorcev trgovanja, kot je visokofrekvenčno trgovanje, katerih cilj je predvsem kratkoročni dobiček in ki so izpostavljeni pretiranemu finančnemu vzvodu, enemu izmed glavnih vzrokov za finančno krizo; ker je bila posledica tega prekomerno nihanje cen ter nenehno odstopanje borznih tečajev in cen blaga od njihovih osnovnih ravni,
- E. ker je sposobnost podjetij, vlad in posameznikov, da si medsebojno (s)posojajo finančna sredstva, ključen dejavnik v svetovnem gospodarstvu; ker je finančna kriza izpostavila slabe značilnosti mednarodnega kapitalskega trga; ker zaradi tega meni, da je treba vzpostaviti ravnotežje med ukrepi za ohranjanje finančne stabilnosti in sposobnostjo bank za kreditiranje gospodarstva,
- F. ker je bil na srečanjih G-20 v Washingtonu 2008 in v Pittsburghu 2009 dosežen sporazum o izvedbi reform za okrepitev finančnih trgov, regulativnih okvirov ter nadzora za zagotovitev, da bodo finančne institucije sprejele pravičen del odgovornosti za nastalo krizo,
- G. ker večji delež stroškov krize zaenkrat nosijo davkoplačevalci, katerih denar so vlade v številnih delih sveta uporabile za reševanje zasebnih bank in drugih finančnih institucij; ker je vse več pozivov, da finančne institucije in zainteresirane strani, ki so bile dolga leta deležne pretirano visokih donosov na kapital in izplačil letnih bonusov ter so uživale glavnino svetovnih dobičkov podjetij, prispevajo svoj pravičen delež za poravnavo stroškov,
- H. ker so v EU zlasti stroški reševanja poslabšali in pospešili nastop fiskalne in dolžniške krize, ki je nepričakovano obremenila javne proračune in resno ogrozila ustvarjanje delovnih mest, zagotavljanje socialne podpore in uresničevanje ciljev v zvezi z okoljem in podnebjem,
- I. ker so bile kratkoročnost in špekulacije na trgih evropskih državnih obveznic bistven negativni dejavnik v dolžniški krizi euroobmočja v letih 2009–2010 ter so izpostavile tesno povezanost med slabostmi finančnega sektorja in težavami pri zagotavljanju vzdržnosti javnih financ v obdobju pretiranih proračunskih primanjkljajev in naraščajočega javnega in zasebnega dolga,
- J. ker so neučinkovitost Pakta stabilnosti in rasti v njegovi sedanji obliki in razlike v konkurenčnosti držav članic spodbudile sedanjo razpravo o evropskem gospodarskem upravljanju, pri kateri bi se morali osredotočiti na ukrepe za okrepitev omenjenega pakta, zlasti njegovega preventivnega dela, takojšnjo uvedbo neizogibnih strukturnih reform ter usklajevanje davčne ureditve in boja proti izogibanju davkom, goljufiji in utaji davkov, da bi zagotovili davčno pravičnost in davčno obremenitev postopno prenesli z dejavnika dela na dejavnik kapitala in dejavnosti z izredno negativnimi eksternalijami,
- K. ker je kriza izpostavila potrebo po novih, pravičnih in trajnih prihodkih s široko osnovo in po izvrševanju obstoječih zakonov o davčni utaji ter izboljšanju njihove učinkovitosti, s čimer bi zagotovili učinkovito uskladitev fiskalne konsolidacije in dolgotrajne oživitve gospodarstva ter vzdržnost javnih financ, ustvarjanje delovnih mest in družbeno vključenost, ki so glavne prednostne naloge agende EU 2020,

- L. ker je prišlo zaradi nedavne krize do pomembnih proračunskih omejitev ravno v času, ko je EU začela izvajanje izredno pomembnih zavez na svetovni ravni, predvsem v zvezi s cilji na področju podnebnih sprememb, razvojnimi cilji tisočletja (RCT) in razvojno pomočjo, zlasti za prilagajanje podnebnim spremembam in ublažitev njihovih posledic za države v razvoju,
- M. ker je Evropski svet 17. junija 2010 izjavil, da bi morala EU voditi prizadevanja za vzpostavitev globalnega pristopa k uvedbi sistemov dajatev in davkov za finančne institucije, ter pozval k preučitvi in podrobnejšem razvoju vprašanja uvedbe globalnega davka na finančne transakcije,
- N. ker je že pozval Komisijo, naj izvede oceno učinka in predloži analizo pozitivnih strani davka na finančne transakcije; zato je sklenil, da bo počakal na to analizo, preden sprejme nadaljnje ukrepe,
1. je seznanjen z delom, ki ga je doslej opravila Komisija v odziv na pozive iz Parlamenta v njegovi resoluciji z dne 10. marca 2010, naj izvede študijo izvedljivosti o davku na finančne transakcije na svetovni ravni in ravni EU; poudarja potrebo po celoviti oceni učinka ter poziva k objavi rezultatov ocene učinka in morebitnih konkretnih predlogov do poletja 2011, kot navaja sporočilo Komisije o obdavčitvi finančnega sektorja; poudarja, da je uravnotežena in temeljita študija izvedljivosti o davku na finančne transakcije na ravni EU podlaga, na kateri mora temeljiti postopek uvedbe takega davka;
 2. poudarja, da povišanje stopenj in povečanje obsega obstoječih mehanizmov obdavčitve ter nadaljnje zmanjševanje javnih izdatkov ne morejo biti zadostna ali trajna rešitev za prihodnje izzive na evropski in svetovni ravni; poudarja, da se je treba pri obravnavanju teh izzivov in obravnavanju novih sistemov financiranja osredotočiti zlasti na ustvarjanje sredstev za krepitev evropske konkurenčnosti in gospodarske rasti;
 3. poudarja, da je pravilno delujoč enotni trg najdragocenejši instrument EU v globalnem in konkurenčnem svetu ter glavno gonilo evropske rasti; poudarja, da se je treba osredotočiti na krepitev notranjega trga ter na iskanje načinov za pametnejšo porabo nacionalnih in evropskih sredstev s predstavitvijo celostne vizije proračunske reforme, ki bo vključevala tako odhodkovno kot prihodkovno stran proračuna; opozarja, da mora biti način porabe sredstev zasnovan tako, da prinaša rezultate, novi finančni instrumenti za izvrševanje proračuna pa morajo biti preiščeni, povezani in prilagodljivi;
 4. poudarja, da je odpravljanje preostalih ovir na notranjem trgu najboljši način za spodbujanje realnih in učinkovitih ukrepov za rast; ugotavlja, da študije kažejo, da bi bilo mogoče prihraniti od 200 do 300 milijard EUR na leto, če bi bile odpravljene vse ovire štirih svoboščin;
 5. opozarja na pomen ponovnega zagona enotnega trga ter poudarja, da mora EU pripraviti in učinkovito izvajati skupna pravila, da bi lahko notranji trg deloval kot vzgib za strukturno rast; poudarja, da je treba prizadevanja osredotočiti na gonilno silo evropskega gospodarstva: 20 milijonov evropskih podjetij, zlasti malih in srednjih, ki jih vodijo podjetniki in drugi ustvarjalci;
 6. poudarja, da je ena največjih prednosti Evropske unije njena velikost, ki jo je treba dodobra izkoristiti z izkoriščanjem potenciala enotnega trga in uporabo sredstev iz proračuna EU, da se izboljša prizadevanja javnega sektorja za spodbujanje vzvodov rasti;

7. poudarja, da mora Komisija sprejeti skupni strateški okvir, ki bo orisal celovito naložbeno strategijo, ki bo cilje Evrope 2020 preoblikovala v naložbene prednostne naloge ter opredelila potrebe po naložbah glede na glavne cilje in projekte vodilnih pobud, pa tudi reforme, potrebne za povečanje učinka naložb, podprtih s kohezijsko politiko;
8. poudarja, da je ena glavnih prednosti inovativnih finančnih instrumentov njihova dvojna korist, saj lahko hkrati prispevajo k doseganju pomembnih političnih ciljev, kot je stabilnost in preglednost finančnega trga, in zagotavljajo precejšen prihodkovni potencial; v zvezi s tem poudarja, da bi bilo treba upoštevati tudi vplive teh instrumentov na negativne eksternalije, ki jih ustvarja finančni sektor;

Obdavčitev finančnega sektorja

9. opozarja, da je finančna škoda zaradi utaje davkov in davčnih goljufij v Evropi ocenjena na 200 do 250 milijard EUR na leto; zato meni, da bi znižanje stopnje davčnih goljufij pomagalo zmanjšati javni primanjkljaj, ne da bi povišali davke; glede na to opozarja, da bi morale inovativno financiranje ponovno oživiti prizadevanja držav članic, EU in mednarodne skupnosti za odpravo izogibanja davkom in goljufij ter drugih oblik nezakonitega bega kapitala, ki pomembno vplivajo na proračun;
10. poudarja, da mora EU v obdobju po krizi prepričati državljane, da ima voljo in orodja za sprejem uravnotežene kombinacije strategije fiskalne konsolidacije in politik za spodbujanje rasti, da se zagotovi dolgoročno oživitev gospodarstva;
11. meni, da davčna politika ostaja manjkajoča razsežnost v pristopu EU do finančnega sektorja, čeprav je bil dosežen velik napredek tako pri regulaciji kot nadzoru;
12. pozdravlja priznanje Komisije, da je finančni sektor premalo obdavčen, zlasti zaradi tega, ker večina finančnih storitev ni obdavčena z DDV, ter poziva k inovativnim ukrepom financiranja, da bi v tem sektorju pobrali več sredstev in tako prispevali k davčni razbremenitvi delovne sile;
13. meni, da bi lahko uvedba davka na finančne transakcije prispevala k reševanju izredno škodljivih vzorcev trgovanja na finančnih trgih, kot so nekatere kratkoročne in samodejne visokofrekvenčne transakcije, ter k omejitvi špekulacij; poudarja, da bi zato davek na davčne transakcije imel možnost, da zmanjša pretirano nihanje cen, izboljša učinkovitost trga, poveča preglednost in finančni sektor spodbudi k dolgoročnim naložbam z dodano vrednostjo za realno gospodarstvo;
14. poudarja sedanje ocene prihodkov davka na finančne transakcije z nizko stopnjo, ki bi s široko davčno osnovo lahko omogočil donos blizu 200 milijard EUR na leto na ravni EU in 650 milijard USD na svetovni ravni; meni, da bi lahko finančni sektor s tem bistveno prispeval k stroškom krize in vzdržnosti javnih financ;
15. opaža razvoj razprave o davku na finančne transakcije, razhajajoče se ocene izvedljivosti, uspešnosti in učinkovitosti takega davka in odpiranje razprave o davku na finančne dejavnosti, vendar opaža, da skupina G-20 doslej ni uspela spodbuditi ustreznih skupnih pobud v zvezi s tem; poziva voditelje držav G-20, naj pospešijo doseganje sporazuma o minimalnih skupnih elementih svetovnega davka na finančne transakcije in oblikujejo smernice o želeni prihodnosti teh različnih oblik obdavčevanja;

16. se zavzema za uvedbo davka na finančne transakcije, saj bi obrzdal špekulacije in tako izboljšal delovanje trga ter prispeval k financiranju svetovnih javnih dobrin in zmanjšal javnofinančne primanjkljaje; meni, da bi morala biti uvedba davka na finančne transakcije zastavljena kar se da široko in da bi morala EU spodbujati uvedbo tovrstnega davka na svetovni ravni; če to ne bi uspelo, pa bi ga bilo treba sprva uvesti na evropski ravni; poziva Komisijo, naj čim prej pripravi študijo izvedljivosti, pri tem pa upošteva potrebo po konkurenčnih pogojih na svetovni ravni, in pripravi konkretne zakonodajne predloge;
17. poudarja, da je pri preučevanju možnosti za obdavčitev finančnega sektorja na svetovni ravni in ravni EU treba upoštevati izkušnje, pridobljene z uvedbo sektorskih davkov na transakcije v državah članicah;
18. poudarja tudi, da selitev zgolj špekulativnih transakcij v druge jurisdikcije ne bi imela veliko negativnih posledic, lahko pa bi prispevala k večji učinkovitosti trga; tudi poudarja, da ni treba obsoditi vseh dejavnosti, ki se smatrajo kot špekulativne, saj lahko nekatere oblike sprejemanja tveganja povečajo stabilnost finančnih trgov EU;
19. poudarja, da bi na centraliziranem evropskem trgu storitve centralnega kliringa in poravnave lahko poenostavila uvedbo davka EU na finančne transakcije, ki bi bil poceni z upravnega vidika in preprosto uresničljiv; vendar opozarja, da je treba pri oblikovanju tehničnih vidikov davka na finančne transakcije upoštevati globalnost in medsebojno povezanost finančne panoge;
20. ugotavlja, da je nedavno sporočilo Komisije prvi korak k soočanju s to temo; meni, da breme dokazovanja morebitnih prednosti in/ali slabosti uvedbe davka na finančne transakcije na ravni EU nosi Komisija in njena ocena učinka;
21. ugotavlja, da je nedavno sporočilo Komisije napovedalo oceno učinka različnih možnosti obdavčitve finančnega sektorja, ter poziva Komisijo, naj v svoji študiji izvedljivosti obravnava tudi geografsko asimetričnost transakcij in prihodkov ter možnost stopnjevanje ali diferencirane stopnje na podlagi vrste sredstev, davčnega učinka, narave vpletenega akterja ali kratkoročne in špekulativne narave nekaterih vrst transakcij; poziva Komisijo, naj uporabi vse razpoložljive raziskave;
22. poziva Komisijo, naj v svoji študiji izvedljivosti analizira različne možnosti za davek na finančne transakcije EU in njihove učinke, vključno s koristmi za gospodarstvo in družbo, za zmanjšanje stopnje špekulativnih finančnih transakcij, ki trenutno povzročajo huda izkrivljanja trga;
23. poudarja, da bi moral imeti davek na finančne transakcije čim širšo osnovo, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji na finančnih trgih in da transakcij ne bi potisnili v manj pregledne instrumente; zato meni, da bi morali zajeti vse transakcije s finančnimi sredstvi, kot so borzne promptne transakcije in transakcije z izvedenimi finančnimi instrumenti ter izvedene finančne instrumente, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC); poudarja, da bi stopnjevanje davka na finančne transakcije z različnimi stopnjami za različna mesta trgovanja lahko še dodatno povečalo tržno stabilnost z oblikovanjem pozitivnih spodbud za finančne akterje, ki bi transakcije preselili od trgovanja na prostem trgu na bolj pregledna in urejena mesta;
24. zato pozdravlja nedavne predloge Komisije o izvedenih finančnih instrumentih na prostem trgu in prodaji na kratko, ki določajo izrecne zahteve o centralnem kliringu in repozitorijih

sklenjenih poslov za vse transakcije izvedenih finančnih instrumentov na prostem trgu, da bi bilo izvajanje tega davka EU na finančne transakcije s široko osnovo tehnično izvedljivo;

25. vztraja, da je treba ugotoviti, kdo bo na koncu plačal davek, saj se breme navadno naloži potrošniku, kar v tem primeru pomeni male vlagatelje in posameznike; poudarja, da so potrebni obsežni predpisi o oprostitev plačila in mejnih vrednostih, da bi to preprečili;
26. pozdravlja nedavne predloge Mednarodnega denarnega sklada, ki jih podpira Komisija, za davek na bančna sredstva, s katerim bi vsem državam omogočili odmero davka v višini med 2 in 4 % BDP za financiranje mehanizmov za reševanje kriznih situacij v prihodnosti; meni, da bi morale biti dajatve za banke sorazmerne s sistemsko pomembnostjo zadevne kreditne institucije in stopnjo tveganja dejavnosti;
27. ugotavlja, da imajo dajatve za banke, davek na finančne dejavnosti ter davek na finančne transakcije različne ekonomske cilje ter imajo različne možnosti za ustvarjanje prihodka; poudarja, da dajatve za banke ne morejo prevzeti naloge zmanjšanja finančnega špekuliranja in nadaljnje ureditve bančnih sistemov v senci, saj temeljijo na bilančnih postavkah; zato s tem v zvezi poudarja pomen, ki ga imajo mehanizmi finančnega nadzora in preglednost pri povečanju odpornosti in stabilnosti finančnega sistema;
28. jemlje na znanje predlog MDS o davku na finančne dejavnosti in nedavno zavezo Komisije k izvedbi celovite ocene morebitnih učinkov; poudarja, da je davek na finančne dejavnosti predvsem davčno orodje, ki je usmerjeno v prihodek in osredotočeno na finančni sektor, zaradi katerega bo mogoče obdavčiti ekonomske rente in dobičke zaradi presežnega sprejemanja tveganja, zaradi česar bi bilo mogoče zaobiti izvzetje finančnega sektorja iz sistema DDV;
29. je seznanjen z različnimi možnostmi upravljanja dodatnih prihodkov iz naslova obdavčitve finančnega sektorja na nacionalni in evropski ravni; poudarja, da je treba rešiti vprašanje, v kakšen namen bi se uporabljali prihodki, ustvarjeni z davkom na finančne transakcije, in da je treba ovrednotenje različnih možnosti in prednostno izbiro med njimi obravnavati kot bistven element v splošni razpravi o inovativnem financiranju, da bi davkoplačevalcem primerno predstavili logiko dodatne obdavčitve finančnega sektorja; poudarja, da bi se glede na njegovo globalno naravo moral prihodek, ustvarjen z globalnim davkom na finančne transakcije, uporabljati za financiranje ciljev globalne politike, kot so razvoj in zmanjšanje revščine v državah v razvoju ter boj proti podnebnim spremembam; je seznanjen s prizadevanji Komisije za povečanje proračuna EU z inovativnimi finančnimi instrumenti; je prepričan, da bi lahko za zagotovitev evropske dodane vrednosti omenjenih inovativnih finančnih instrumentov del teh prihodkov dodelili za financiranje projektov in politik EU; opozarja, da je v nedavnem sporočilu Komisije o pregledu proračuna EU obdavčitev finančnega sektorja v EU obravnavana kot možen vir lastnih sredstev; poziva institucije EU, nacionalne parlamente, deležnike EU in predstavnike civilne družbe k obsežni razpravi o izbiri glede teh politik, določitvi deleža prihodkov, ki bo dodeljen na ravni EU in nacionalni ravni, in o različnih načinih izvedbe; ugotavlja, da bi bilo treba glede upravljanja z deleži prihodkov, dodeljenih na nacionalni ravni, oceniti vse možnosti, vključno z dodeljevanjem prihodkov za utrditev javnih financ;
30. poudarja, da je treba morebitno uvedbo teh novih davčnih orodij v finančnem sektorju analizirati v okviru obstoječega davčnega okolja tega sektorja, pri tem pa upoštevati drugotne učinke in se posebej osredotočiti na iskanje sinergij med starimi in novimi davki;

31. je seznanjen s prizadevanji Komisije za povečanje proračuna EU z inovativnimi finančnimi instrumenti in priznava morebitne koristi doseganja učinka vzvoda z javnimi sredstvi v zvezi s financiranjem zasebnega sektorja; se kljub vsemu zaveda, da lahko uporaba namenskih družb za financiranje projektov vodi v povečanje pogojnih obveznosti; zato meni, da morajo take ukrepe spremljati popolnoma pregledno razkritje podatkov skupaj z ustreznimi naložbenimi smernicami, obvladovanjem tveganja, omejitvami izpostavljenosti, postopki nadzora in preverjanja, ki se določijo na demokratično odgovoren način;

Euroobveznice in evropske projektne obveznice

32. ugotavlja, da se euroobveznice čedalje bolj smatrajo za skupni instrument upravljanja dolgov; je seznanjen z vsemi nedavnimi predlogi in pobudami na to temo; poziva Evropski svet in Komisijo, naj se nemudoma odzoveta na poziv Parlamenta v resoluciji z dne 16. decembra 2010¹ o stalnem kriznem mehanizmu, naj se zagotovi potrebni politični signal za preiskavo Komisije o prihodnjem sistemu euroobveznic, z določitvijo pogojev, pod katerimi bo takšen sistem ugoden za vse sodelujoče države članice in za celotno euroobmočje;

33. podpira zamisel o izdaji skupnih evropskih projektnih obveznic za financiranje precejšnjih infrastrukturnih potreb Evrope in strukturnih projektov v sklopu agende EU 2020 ter ob upoštevanju predvidenih novih strategij EU, kot je nova strategija za razvoj energetske infrastrukture, in drugih velikih projektov; meni, da bi projektne obveznice EU zagotovile potrebna vlaganja in zadostno zaupanje, da bi večji naložbeni projekti lahko pritegnili potrebno podporo, in tako postale pomemben mehanizem za kar največji vpliv javne podpore; opozarja, da morajo ti projekti prispevati k ekološkemu preoblikovanju naših gospodarstev in utreti pot za gospodarstvo brez emisij ogljika, da bi tako Evropo postavili na trajnostno podlago;

34. poudarja, da je treba proračun EU še bolj uporabljati za doseganje učinka vzvoda pri naložbah; poudarja, da bi morala biti standardna rešitev za projekte z dolgoročnim tržnim potencialom uporaba sredstev EU v partnerstvu z zasebnim bančnim sektorjem, zlasti prek Evropske investicijske banke (EIB) ter Evropske banke za obnovo in razvoj (EBOR);

35. poziva Komisijo in Evropsko centralno banko, naj raziščeta morebitna moralna tveganja za države članice, povezana s financiranjem ključnih infrastrukturnih projektov s pomočjo projektne obveznice EU oziroma euroobveznic, zlasti kadar gre za čezmejne infrastrukturne projekte;

Davek na ogljik

36. poudarja, da bi moral sedanji model obdavčitve v celoti zajemati načelo onesnaževalec plača z uporabo ustreznih inovativnih finančnih instrumentov, da bi davčno breme postopoma prenesli na dejavnosti, ki onesnažujejo okolje, povzročajo velike emisije toplogrednih plinov ali porabljajo velike količine virov;

37. zato podpira krepitev sistema trgovanja z emisijami in obsežno revizijo direktive o obdavčitvi energije, da bi bile emisije CO₂ in energijska vsebnost glavni merili za obdavčitev energetskih proizvodov;

38. poudarja, da imata oba instrumenta veliko dvojno korist, saj zagotavljata pomembne pobude

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0491.

za prehod na brezogljicne ter trajnostne in obnovljive vire energije, pa tudi pomembne dodatne prihodke; vendarle opozarja, da je glavni motiv za uvedbo davka na ogljik spremeniti vedenje in proizvodne strukture, saj se bodo pričakovani prihodki znižali, ko bo proizvodnja prešla na trajnostne in obnovljive vire energije;

39. meni, da morata davek na ogljik in revizija direktive o obdavčitvi energije določiti minimalne obvezne zahteve za vse države članice, vsaki državi članici pa prepustiti možnost, da zahteve še zaostri, če se ji zdi primerno;
40. poudarja, da je treba določiti primerna prehodna obdobja, da bi se izognili selitvam virov CO₂ in preprečili prenos velikega bremena na potrošnike z nizkimi dohodki; poleg tega meni, da je primerno določiti posebne ciljno usmerjene ukrepe v korist gospodinjstev z nizkimi dohodki ter povečati naložbe v infrastrukturo javnega sektorja in energijsko učinkovitost gospodinjstev;
41. kljub vsemu meni, da je treba pred uvedbo takega davka na uvožene proizvode v EU temeljito preučiti možnosti za sklenitev globalnega sporazuma na ravni G-20 ali v okviru WTO in s tem preprečiti, da bi tako orodje mejne davčne izravnave po eni strani povzročilo pomanjkanje surovin, po drugi strani pa privedlo do povračilnih ukrepov tretjih držav proti izvozu iz EU;
42. ob upoštevanju vse večjih potreb po energiji v državah v vzponu, opozarja, da mora EU nujno zagotoviti zadostne naložbe na področju preskrbe z energijo in energetske učinkovitosti, kar bo zagotovilo izboljšanje njene energetske infrastrukture in kar najbolj zmanjšalo ranljivost za tržna nihanja, ki bi lahko negativno vplivala na gospodarstvo EU in na njene cilje do leta 2020;
43. poziva države članice, naj razmislijo o tem, da bi prihodke iz obdavčitve na področju podnebnih sprememb namenile za financiranje raziskav in razvoja ter ukrepov, katerih cilj je zmanjšanje emisij ogljika in preprečevanje globalnega segrevanja, spodbujanje energetske učinkovitosti, boj proti pomanjkanju energije ter izboljšanje energetske infrastrukture v EU in državah v razvoju; v zvezi s tem opozarja, da bi bilo treba v skladu z direktivo o sistemu trgovanja z emisijami vsaj 50 % prihodkov od tega trgovanja v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami nameniti za financiranje ukrepov za boj proti podnebnim spremembam, vključno v državah v razvoju;
44. ugotavlja, da ponavljajoči se finančni instrumenti za ukrepe na področju energetske učinkovitosti predstavljajo inovativen način financiranja okolju prijaznih projektov; pozdravlja oblikovanje namenskih finančnih instrumentov, ki bi lahko pritegnili tudi zasebne vlagatelje (v okviru javno-zasebnih partnerstev), da bi se preostala sredstva iz uredbe o evropskem energetskem programu za oživitve uporabila v podporo energetske učinkovitosti in pobudam za obnovljive vire energije; poziva Komisijo, naj podrobno oceni učinkovitost tega instrumenta in analizira možnosti, da bi podoben pristop, vključno s pobudami v zvezi z energijo, energetska učinkovitostjo in surovinami, v prihodnje uporabila pri neporabljenih sredstvih v proračunu EU;
45. se zaveda pomembnosti energetske učinkovitosti ter zato poziva Komisijo in države članice k učinkovitemu izkoriščanju strukturnih skladov za povečanje energetske učinkovitosti v stavbah, zlasti v stanovanjskih stavbah; poziva k učinkovitemu izkoriščanju sredstev EIB in drugih javnih finančnih institucij ter k usklajevanju sredstev EU in držav članic ter drugih oblik pomoči, ki bi lahko s pomočjo učinka vzvoda okrepile naložbe v energetska

učinkovitost, da se dosežejo cilji EU;

46. opozarja države članice na možnost uvedbe znižanih stopenj DDV za storitve za prenovo stanovanj in povečanje energetske učinkovitosti;
47. meni tudi, da so varčna raba virov in inovacije na področju zelenih tehnologij ključne z vidika konkurenčnosti;
48. glede na razvijanje in kasnejše uvajanje novega, inovativnega obdavčenja poudarja potrebo po pripravi celostne čezmejne in medsektorske ocene različnih vrst obstoječega in načrtovanega financiranja, obdavčenja in subvencioniranja okoljskih in podnebnih dejavnosti, tako imenovanega „de Larosièrjevega procesa okoljskega financiranja“, da bi tako bolje osredotočili ta nova orodja in izločili morebitna prekrivanja in/ali nasprotujoče si ukrepe;
49. se zaveda, da bi bil davek na ogljik bolj instrument za zmanjševanje emisij kot pa dolgoročni vir prihodkov, saj bo ta vir sčasoma usahnil, če bo instrument učinkovit;

Financiranje razvoja

50. poziva k potrditvi jamstva v višini 0,7 % BND držav članic za uradno razvojno pomoč; obžaluje, da so kljub temu, da so vse države članice EU sprejele ta 0,7-odstotni cilj glede porabe, le Švedska, Luksemburg, Danska in Nizozemska v letu 2008 ta cilj dosegle ali presegle;
51. opozarja, da kljub svetovni krizi Evropska unija kot celota, vključno s svojimi državami članicami, ostaja vodilna donatorka razvojne pomoči, ki prispeva 56 % celotnega svetovnega zneska, to pa je v letu 2009 pomenilo 49 milijard EUR, kar potrjujejo kolektivne zaveze vlad EU o doseganju uradne razvojne pomoči v višini 0,56 % bruto nacionalnega dohodka (BND) do leta 2010 oziroma 0,70 % do leta 2015;
52. poudarja izreden pomen dobrega finančnega upravljanja v zvezi z vso razvojno in humanitarno pomočjo EU, zlasti ker morajo biti evropske institucije, ki sodelujejo v postopkih odločanja in izvajanja te pomoči, v celoti odgovorne evropskim državljanom in davkoplačevalcem;
53. poudarja, da lahko inovativno financiranje razvoja dopolnjuje tradicionalne mehanizme razvojne pomoči in jim tako pomaga pri pravočasnem doseganju njihovih ciljev; opozarja, da se inovativni finančni instrumenti ne smejo všteti v cilj OZN o namenitvi 0,7 % BDP za razvojno sodelovanje; poudarja, da mora inovativno financiranje razvoja spremljati raznolikost finančnih virov, da bi dosegli najvišji možen potencial prihodkov, poleg tega mora biti to financiranje povsem prilagojeno prednostnim nalogam posameznih držav, pri čemer je potrebna močna soudeležba držav; obenem poudarja, da morajo države v razvoju povečati lastna prizadevanja na področju obdavčitve, zlasti kar zadeva pobiranje davkov in preprečevanje davčnih utaj, kar je bistveno za doseganje trdne fiskalne politike;
54. poudarja, da si je pri učinkovitem in kakovostnem zagotavljanju razvojne pomoči treba še posebej prizadevati za usklajevanje donatorjev in ureditev vodenja; meni, da bi rešitev problema razdrobljenosti pri evropski razvojni pomoči, ki povzroča neučinkovitost s finančnimi in političnimi posledicami, prinesla povečanje učinkovitosti, ki je ovrednoteno na do 6 milijard EUR na leto za države članice, in dodatno olajšala delo uprav partnerskih

držav;

55. ponovno poudarja, da bo za doseg razvojnih ciljev tisočletja do leta 2015 potrebno 300 milijard USD; obžaluje dejstvo, da kljub njihovi nedavni izjavi na zadnjem srečanju OZN na visoki ravni o razvojnih ciljih tisočletja septembra 2010 večina razvitih držav še ni izpolnila svoje obljube iz leta 2005 glede povečanja razvojne pomoči, in opozarja, da bo potrebnih veliko več skupnih prizadevanj; poudarja, da ni sprejemljivo gledati na inovativne finančne mehanizme kot na spodbudo za določene države, da bi se odrekle uradni razvojni pomoči; poudarja, da je treba obveznosti uradne razvojne pomoči in inovativne finančne mehanizme obravnavati kot bistvene in dopolnilne v boju proti revščini;
56. poudarja, da sta javni nadzor in preglednost nad inovativnimi sistemi financiranja osnovna pogoja za njihovo uvedbo, ob upoštevanju pridobljenih izkušenj iz nedavne finančne in prehranske krize;
57. poudarja, da je nujno treba izboljšati usklajevanje EU v zvezi z ukrepi za ustvarjanje bogastva na lokalnih trgih in da osnovna metoda spodbujanja inovativnega financiranja ne sme biti omejena na večje obdavčenje, temveč mora raziskati tudi druge poti za povečanje domačih prihodkov, ki jih je mogoče najbolje doseči s priznanjem in zaščito lastninskih pravic, kartografiranjem zemljišč in izboljšanjem poslovnega in naložbenega okolja držav v razvoju;
58. opozarja, da so hude pandemične bolezni – AIDS, tuberkuloza in malarija – ki pestijo države v razvoju, zlasti podsaharsko Afriko, velika ovira pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja; v zvezi s tem opozarja, da je solidarnostni prispevek, ki se obračuna za letalske vozovnice, pomembno finančno orodje za reševanje zdravstvenih težav, ki ga je treba še naprej razvijati; zlasti poziva Komisijo, naj preuči dodatne finančne mehanizme za reševanje vprašanja svetovnega zdravja in olajša dostop do zdravil v revnih državah;
59. poudarja, da bodo podnebne spremembe prizadele zlasti države v razvoju, in meni, da bo financiranje ukrepov za omilitev posledic podnebnih sprememb in zmanjšanje energetske revščine prispevalo k uresničitvi razvojnih ciljev tisočletja;
60. pozdravlja dejstvo, da je v končni izjavi, sprejeti 22. septembra 2010 na vrhunskem srečanju OZN o razvojnih ciljih tisočletja, v zvezi z doseganjem razvojnih ciljev tisočletja prvič izrecno omenjena vloga inovativnega financiranja;
61. poudarja uspehe, dosežene z doslej uporabljenimi inovativnimi finančnimi mehanizmi, zlasti Mednarodnim skladom za nakup zdravil (UNITAID), Mednarodno finančno pomočjo za imunizacijo in tržnimi zavezami za cepivo proti pnevmokoku, ki so doslej omogočili uporabo sredstev v višini več kot dve milijardi USD; ugotavlja, da so se tudi drugi inovativni finančni mehanizmi izkazali za učinkovite, na primer odpis dolga v zameno za okoljevarstvene ukrepe ali odpis dolga v zameno za zdravstvene storitve ali davki na gorivo za ladje in letala;
62. opozarja, da je na vrhunskem srečanju OZN septembra 2010 o razvojnih ciljih tisočletja več evropskih voditeljev držav ali vlad odločno podprlo uporabo davka na finančne transakcije, in sedaj od njih pričakuje, da bodo v skladu s svojo zavezo odločno ukrepali;
63. poziva države članice, ki tega še niso storile, naj se pridružijo pilotni skupini za inovativne finančne mehanizme, ustanovljeni leta 2006, in sodelujejo pri vseh obstoječih mehanizmih,

tudi pri solidarnostnih prispevkih k letalskim vozovnicam;

64. poziva Komisijo, naj predlaga izvajanje mehanizmov inovativnega razvojnega financiranja na ravni EU;
65. poziva institucije in vlade EU, naj podrobno preučijo možnost ustanovitve svetovne loterije, ki bo namenjena financiranju ukrepov za boj proti lakoti v obliki projekta za oskrbo s hrano, kakor to predlaga Svetovni program za prehrano;
66. meni, da z uradno razvojno pomočjo ne bo moč izkoreniniti revščine, če se skupina G-20, EU in finančne institucije ne bodo odločno zoperstavile podkupljivim upravam v državah prejemnicah; zato poudarja, da je treba nadgraditi pomoč EU, kar zadeva krepitev davčnih uprav, sodstva in protikorupcijskih agencij v državah v razvoju; poziva države članice EU, naj se borijo proti podkupovanju, ki ga izvajajo podjetja s sedežem v njihovi sodni pristojnosti, ki pa delujejo v državah v razvoju;
67. ponovno poudarja, da iz držav v razvoju na ilegalen način, na primer prek nezakonitih kapitalskih tokov in davčne utaje, letno odteče okoli 800 milijard EUR, kar je 10-krat več od uradne razvojne pomoči, preprečitev in zmanjšanje tega pa bi lahko odločilno pripomoglo k doseganju razvojnih ciljev tisočletja; poziva EU in države članice, naj boj proti davčnim oazam, korupciji in škodljivim davčnim sistemom uvrstijo na sam vrh dnevnih redov mednarodnih forumov, da bi države v razvoju lahko povečale domače prihodke;
68. opozarja na skupno odgovornost skupine G-20 za ublažitev posledic krize za države v razvoju, ki so jih hudo prizadeli njihovi posredni učinki;
69. poziva k spodbujanju odgovornosti s pomočjo krepitev nacionalnih nadzornih mehanizmov in parlamentarnega nadzora pomoči, da bi tako dosegli preglednost uradne razvojne pomoči; poziva EU in G-20, naj izvajajo svojo agendo o zatiranju davčnih oaz in davčne tajnosti ter spodbudijo poročanje po posameznih državah;
70. poziva Svet in Komisijo, naj spodbujata in delujeta v smeri izvajanja inovativnih finančnih instrumentov za razvoj, kot je na primer mednarodni davek na finančne transakcije, cestnoprometne dajatve, ukrepi za boj proti tokovom nezakonitega kapitala in zmanjšanje ali omilitev stroškov za nakazila;
71. ugotavlja, da bo gospodarska in finančna kriza mnoge države v razvoju pahnila v novo dolžniško krizo, ter poziva Komisijo in države članice, naj obnovijo prizadevanja za olajšanje dolžniškega dolga držav v razvoju;
72. opozarja, da so države v razvoju najslabše pripravljene na boj proti podnebnim spremembam in bodo, splošno rečeno, verjetno glavne žrtve tega pojava; poziva k izvajanju finančne zaveze EU, podane v skladu s sporazumom iz Kopenhavna in v okviru globalnega zavezništva o podnebnih spremembah; poziva EU, naj prevzame glavno vlogo pri skupnih pobudah industrijsko razvitih držav za večji in konkretniji prispevek k razvojni pomoči tretjim državam, do katerih nosijo zgodovinsko odgovornost;

73. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje odboru Evropskega parlamenta za politične izzive, Komisiji, Evropskemu svetu, Evropski investicijski banki, Evropski centralni banki, Mednarodnemu denarnemu skladu in Skupni parlamentarni skupščini AKP-EU.